

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพิการเรียนร่วม
ในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ขอเสนอหัวข้อตามลำดับนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1.1 การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
- 2.1.2 ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 2.1.3 รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 2.1.4 ผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็น
- 2.1.5 ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 2.1.6 ผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.1.7 ลักษณะของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
- 2.1.8 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 2.1.9 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.1.10 ทฤษฎีพลังบุคลิกภาพของซิกมันด์ ฟรอยด์
- 2.1.11 ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้น มาส์โลว์
- 2.1.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ฉบับ
อ้างอิง (ปรับปรุงครั้งที่ 5) ได้ให้ความหมาย “คนพิการ” ว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม
ในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน
การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด
ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใด
ด้านหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคล
ทั่วไป (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2554, หน้า 2) ในการพัฒนา
ประชากรหรือสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพ และสามารถสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคลได้
จำเป็นต้องยอมรับความจริงบางประการของลักษณะประชากรหรือสมาชิกของสังคม โดยทั่ว ๆ ไป
สังคมมักจะจัดบริการเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมที่จะสามารถ
เรียนรู้ได้ รับรู้ได้ หรือปฏิบัติตามได้ อย่างไรก็ตามสังคมก็มีได้ทอดทิ้งสมาชิกส่วนน้อยของสังคม
เพราะตระหนักถึงการเป็นทรัพยากรของสังคม ที่สังคมพึงได้รับประโยชน์จากสมาชิกเหล่านี้ ดังนั้นจึง
มีการจัดการการศึกษาเฉพาะสมาชิกส่วนน้อยขึ้น เรียกโดยทั่วไปว่า “การศึกษาพิเศษ” โดยมี
จุดมุ่งหมายเพื่อ

1. มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้ อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ ซึ่งเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือมีปัญหาเลิศได้พัฒนาความถนัดและอัจฉริยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

2. การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่แตกต่างกับเด็กธรรมดา ในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จนไม่อาจรับประโยชน์จากการสอนตามโครงการที่จัดให้แก่เด็กปกติทั่วไปได้ ต้องมีสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียน และบริการพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มความสามารถ ให้เป็นพลเมืองที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคม

3. การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่ได้รับการยกเว้น ตามพระราชบัญญัติ ประถมศึกษา เพราะเหตุที่เป็นเด็กบกพร่องในด้านร่างกาย กำลังความคิดหรือเป็นโรคเรื้อรัง หรือโรคติดต่อ และเด็กนอกกระดบในทางภูมิภาค และเศรษฐกิจเนื่องจากผู้ปกครองยากจน มีบ้านอยู่ไกลโรงเรียนที่สอนให้เปล่าเกินกว่า 3,000 เมตร ไม่อาจส่งเด็กในความปกครองไปเข้าเรียนได้ หรืออยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร

4. การจัดบริการต่าง ๆ ของการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นการปรับหลักสูตรวิธีการสอน อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างออกไปจากนักเรียนกลุ่มใหญ่ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถภายในตัวบุคคลมากกว่า

5. การศึกษา และบริการโดยความร่วมมือกันหลายฝ่ายวางแผนจัดให้แก่เด็กนอกกระดบหรือเด็กที่มีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยหรือเกณฑ์ หรือเป็นเด็กที่ผิดปกติ หรือเด็กที่มีลักษณะพิเศษหรือเด็กที่มีความแตกต่างไปจากเด็กปกติในร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมจนไม่อาจได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการศึกษาตามปกติได้

6. การให้การศึกษแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษทั้งโดยวิธีการสอน การจัดทำเนติการและการให้บริการทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียนโดยทั่วไป ซึ่งสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพ (สุจิตา หอวัฒนกุล และคณะ, 2549, หน้า 124 - 125)

จากที่กล่าวมาข้างต้นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเพื่อเป็นรากฐานสู่การพัฒนาประเทศฉะนั้นจึงได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความบกพร่องทุกประเภทเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพที่ยั่งยืนของผู้ที่มีความบกพร่อง

2.1.2 ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นโรงเรียนการเรือนแห่งแรกของประเทศ “โรงเรียนมัธยมวิสามัญการเรือน” สังกัดกองอาชีวศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ) เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2477 ที่วังกรมหลวงชุมพรเขตต์อุดมศักดิ์ (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร) มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกอบรมการบ้านการเรือน สำหรับสตรีหลักสูตร 4 ปี และได้เริ่มเปิดสอนหลักสูตรอบรมครูการเรือนขึ้นเป็นครั้งแรกมีความมุ่งหมายเพื่อเตรียมผู้ที่จะออกไปมีอาชีพครู ในแขนงนี้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ได้ย้ายมาอยู่ที่วังจันทร์เกษม (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) และ

เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนมัธยมวิสามัญการเรือนมาเป็น “โรงเรียนการเรือนวังจันทร์เกษม” สังกัดกองและกรมเดิม โดยเปิดสอนหลักสูตรมัธยมการเรือน (หลักสูตร 3 ปี) และหลักสูตรการเรือนชั้นสูง (หลักสูตร 3 ปี) เพิ่มเติม

ในปี พ.ศ. 2484 ได้ย้ายจากวังจันทร์เกษมมาตั้งอยู่ในบริเวณสวนสุนันทา บนพื้นที่ประมาณ 37 ไร่ ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนการเรือนพระนคร” ย้ายสังกัดจากกองอาชีวศึกษาไปสังกัดกองฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษา ในขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการก็ได้จัดตั้ง “โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ” ขึ้น ในบริเวณพื้นที่เดียวกันกับโรงเรียนการเรือนพระนคร สังกัดกองฝึกหัดครูกรมสามัญศึกษาแต่แยกส่วนการบริหารจัดการออกจากกัน

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งกรรมการฝึกหัดครูขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม ฉบับ พ.ศ. 2497 และรวมการฝึกหัดครูที่จัดขึ้นในกรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นการประหยัดและเพิ่มพูน ประสิทธิภาพในการปรับปรุงการผลิตครูทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โรงเรียนการเรือนพระนครจึงย้ายมาสังกัดกรมการฝึกหัดครู ในปี พ.ศ. 2498 และได้โอนแผนกฝึกหัดครูอนุบาลจากโรงเรียนละอออุทิศ มาสังกัด โรงเรียนการเรือนพระนคร

ปี พ.ศ. 2499 โรงเรียนการเรือนพระนครได้เปิดสอนหลักสูตร ป.กศ. (คหกรรมศาสตร์) เป็นปีแรกและเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ในขณะเดียวกันก็เปิดหลักสูตรประโยคครูการเรือน ประโยคครูอนุบาลระดับ ป.ป. (หลักสูตรครูประถม) และประโยคครูมัธยมการเรือนควบคู่กันไปด้วย

ปี พ.ศ. 2501 เปิดหลักสูตร ป.กศ. และป.กศ.(ชั้นสูง) เรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2504 กระทรวงศึกษาธิการประกาศยกฐานะโรงเรียนการเรือนพระนครเป็นวิทยาลัยครู ชื่อ “วิทยาลัยครูสวนดุสิต “ สังกัดกองการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู

ปี พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2518 มีผลบังคับใช้ กรมการฝึกหัดครูได้ปรับปรุงหลักสูตรขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ทำให้วิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ ยังได้มีการรวมโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศกับการฝึกหัดครูอนุบาลเข้าด้วยกันเป็นภาควิชาการอนุบาลศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต และได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศเป็น “โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ” และเปิดสอนระดับปริญญาตรีหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู วิชาเอกการอนุบาลศึกษาเป็นครั้งแรก

จากพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2518 ทำให้วิทยาลัยครูมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทั้งระบบบริหารและวิชาการ ตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาของวิทยาลัยครูได้เปลี่ยนไปเป็น “อธิการวิทยาลัย” พร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหารส่วนราชการอื่น ๆ ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือ เป็นส่วนราชการที่ประกอบด้วยอธิการ รองอธิการฝ่ายบริหาร รองอธิการฝ่ายวิชาการและรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา สำนักอธิการ ประกอบด้วยแผนกต่าง ๆ 12 แผนก ด้านงานวิชาการได้จัดตั้งให้มีคณะวิชาการ 3 คณะ คือ คณะวิชามนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ มีภาควิชาในสังกัด 11 ภาควิชา) คณะวิชาครุศาสตร์ (มีภาควิชาในสังกัด 7 ภาควิชา) และคณะวิชาวิทยาศาสตร์ (มีภาควิชาในสังกัด 9 ภาควิชา)

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นผลให้วิทยาลัยมีการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ เพื่อใช้เป็นสำนักงานและห้องเรียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก แม้ว่าจะมีการปรับปรุงโครงสร้าง ระบบบริหารและระบบวิชาการใหม่ แต่วิทยาลัยครูสวนดุสิตยังคงมีการจัดการการศึกษาในสาขาเดียว คือ สาขาวิชาการศึกษา ตามหลักสูตรสภาการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) และระดับปริญญาตรี 4 ปี และ 2 ปีต่อเนื่อง (ครุศาสตร์ บัณฑิต) จำนวน 11 วิชาเอก (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ทั่วไป คหกรรมศาสตร์ ศิลปศึกษา การศึกษาพิเศษ การอนุบาลศึกษา การประถมศึกษา อุตสาหกรรมศิลป์และคณิตศาสตร์)

ปี พ.ศ. 2528 หลังจากที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2518 เป็น พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ทำให้วิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนสายวิชาการอื่นได้ นอกเหนือจากสายวิชาชีพครู วิทยาลัยครูสวนดุสิตจึงเริ่มเปิดสอนสาขาวิชาการอื่น โดยเริ่มจากหลักสูตรระดับอนุปริญญา คือ อนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.) 3 วิชาเอก (วารสารและการประชาสัมพันธ์ ภาษาอังกฤษ และออกแบบนิเทศศิลป์) และได้มีการเปิดรับสมัครนักศึกษาชายเข้าเรียนเป็นสหศึกษาเป็นปีแรก

พ.ศ. 2529 - 2534 วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ขยายการเปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สายวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นหลายวิชาเอก ในสาขาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ทั้งในระดับปริญญาตรี 4 ปี และปริญญาตรีต่อเนื่อง มีการเปิดสอนนักศึกษาภาคสมทบ (สำหรับผู้ที่มิงานทำอยู่แล้ว) ตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) รุ่นแรกในปี พ.ศ. 2529 โดยเปิดสอนทั้งสายวิชาชีพครูและสายวิชาการอื่นในระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี

พ.ศ. 2548 - 2551 จากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ทำให้สวนดุสิตมีการปรับเปลี่ยนในด้านต่างๆทั้งโครงสร้างของระบบบริหารและการบริหารจัดการทางด้านวิชาการ รวมทั้งจากการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูประบบราชการ ทำให้มหาวิทยาลัยต้องกำหนดแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2552 - 2556 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเอาไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) และแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับพันธกิจและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดให้มีหน่วยงานใหม่เพิ่มขึ้นตามประกาศสภามหาวิทยาลัย นอกเหนือไปจากโครงสร้างเดิมตามกฎกระทรวงในการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2. การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานจะต้องดำเนินการโดยมุ่งเน้นคุณภาพของงานเป็นสำคัญและจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยในภาพรวมได้

3. การกำหนดอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยออกเป็น 4 ด้าน (เป็นสถาบันเฉพาะทาง ลักษณะที่เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี)

- การศึกษาปฐมวัย
- อุตสาหกรรมอาหาร
- อุตสาหกรรมบริการ
- พยาบาลศาสตร์

4. การพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

5. การเปลี่ยนแปลงปรัชญาและกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยจากการเป็นมหาวิทยาลัยที่ตระหนักถึงความอยู่รอดขององค์กร (Survival) ไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในการสร้างความเข้มแข็งในการอยู่รอด (Survivability)

จากแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย ตามที่กำหนดไว้ มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะภารกิจด้านการจัดการการศึกษาที่มีการจัดตั้งหน่วยงานเทียบเท่าคณะขึ้นใหม่ จำนวน 4 หน่วยงาน คือ

1. โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (La-or Utis Demonstration School)
2. คณะพยาบาลศาสตร์ (Faculty of Nursing Science)
3. โรงเรียนการเรือน (School of Culinary Arts)
4. โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ (School of Tourism and Hospitality Management)

(School of Tourism and Hospitality Management)

2.1.3 รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยฯ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แบ่งเป็นค่าสมัครเข้าศึกษา ค่ายืนยันสิทธิ์ ค่าเล่าเรียน (ค่าธรรมเนียมแรกเข้า + ค่าธรรมเนียมการศึกษา) และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามประกาศมหาวิทยาลัยมีรายละเอียด ดังนี้

ค่าสมัคร 300 บาท ประเภทสอบคัดเลือก เพื่อใช้ในการสอบข้อเขียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัดพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ ในหลักสูตรต่าง ๆ วิชาวัดแววจความเป็นครู เป็นหมวดการศึกษาทั่วไปของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคุรุสภา) วิชาพื้นฐานทั่วไป สอบสัมภาษณ์เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ต่าง ๆ ค่ายืนยันสิทธิ์ ผู้มีสิทธิ์รายงานตัว - มอบตัว เข้าศึกษาทุกคนต้องชำระเงินค่ายืนยันสิทธิ์ 4,000 บาทโดยพิมพ์ใบแจ้งชำระเงินทาง www.dusit.ac.th และชำระผ่านธนาคารหรือกองคลังของมหาวิทยาลัย จึงมีสิทธิ์รายงานตัว - มอบตัว ค่ายืนยันสิทธิ์ ไม่รวมเข้าเป็นค่าเล่าเรียน แต่จะใช้ในการบริหารจัดการต่าง ๆ ดังนี้ เพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้าเรียนจริง เป็นใบยืนยันสิทธิ์ที่ธนาคารประทับตรารับเงินแล้ว ถือว่าเป็นใบเสร็จรับเงินได้ กรณีผู้ปกครองต้องการใบเสร็จที่เป็นของมหาวิทยาลัยฯสามารถนำไปยืนยันสิทธิ์มาขอใบเสร็จมาขอใบเสร็จรับเงินกับทางกองคลังได้

อบรมภาษาอังกฤษให้นักศึกษาใหม่ทุกคน 45 ชั่วโมง (คนละ 1,000 บาท) อบรมบุคลิกภาพเป็นระยะเวลา 2 วัน จัดงานปฐมนิเทศและประชุมผู้ปกครองการบริหารจัดการอื่น ๆ ในการบริการให้นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ กระจดาช/หมึก/สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 7,000 บาท เรียกเก็บครั้งเดียว เมื่อรายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษาใช้ใน

การจัดการเรียนการศึกษา คิดเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร จำนวน 136,000 - 321,000 บาท แบ่งจ่าย 7 - 10 ภาคเรียน ตามแผนการเรียนที่หลักสูตรกำหนด ปรากฏข้อมูลเป็น 2 รายการ เพื่อความสะดวกในการเบิกจ่าย คือ ค่าลงทะเบียน 12,025 - 29,025 บาท และค่าวัสดุการศึกษา 4,100 - 7,500 บาท ค่าธรรมเนียมนี้สามารถเบิกจากต้นสังกัด (ข้าราชการ) ได้ปีละ 20,000 บาท นักศึกษาที่ได้รับผลการเรียน F หรือ W หรือ NP ลงทะเบียนเรียนวิชานั้นใหม่ในภาคเรียนปกติ หรือ ในภาคฤดูร้อน ซึ่งไม่ตรงกับแผนการเรียนที่หลักสูตรกำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมอัตราที่กำหนดไว้ท้ายตารางค่าธรรมเนียม และจะหักออกจากค่าธรรมเนียมเหมาจ่ายตลอดหลักสูตรมิได้ ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย เช่น ค่าลงทะเบียนล่าช้า ค่าขึ้นทะเบียนบัณฑิต ค่าออกเอกสารรับรองต่าง ๆ เป็นต้น คู่มือแนะนำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2558, หน้า 1 - 8)

ตารางที่ 2.1 การเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบ 7 ภาคเรียน ภาคปกติระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558

หลักสูตร	สาขาวิชา	ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร	ค่าธรรมเนียมการศึกษา			
			ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	ค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคเรียนที่ 1		
				ค่าวัสดุการศึกษา	ค่าลงทะเบียนเรียน	รวม
ศิลปศาสตรบัณฑิต	รัฐประศาสนศาสตร์	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
	รัฐศาสตร์	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
	ภาษาอังกฤษธุรกิจ	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
	บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์	145,800	7,000	4,600	12,725	24,350
	ธุรกิจการโรงแรม	145,800	7,000	4,600	12,725	24,350
	การท่องเที่ยว	145,800	7,000	4,600	12,725	24,350
	ธุรกิจการบิน	187,800	7,000	4,600	18,000	29,600
	Hospitality Management	321,000	7,000	4,556	32,250	43,806
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	การจัดการ	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
	เลขานุการทางการแพทย์	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	การบริการลูกค้า	136,000	7,000	4,600	12,750	24,350

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

หลักสูตร	สาขาวิชา	ค่าใช้จ่าย ตลอด หลักสูตร	ค่าธรรมเนียมการศึกษา			
			ค่า ธรรมเนียม แรกเข้า	ค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคเรียนที่ 1		
				ค่าวัสดุ การ ศึกษา	ค่า ลงทะเบียน เรียน	รวม
ศิลปศาสตร์ บัณฑิต	จิตวิทยาอุตสาหกรรม และองค์การ	136,000	7,000	41,000	12,025	23,125
	ภาษาไทย	136,000	7,000	41,000	12,025	23,125
	ภาษาอังกฤษ	136,000	7,000	41,000	12,025	23,125
	ออกแบบนิทรรศการ และการจัดแสดง	140,000	7,000	4,600	12,025	23,625
	คหกรรมศาสตร์	169,000	7,000	7,500	12,750	27,250
	ภาษาจีน	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
นิเทศศาสตร์ บัณฑิต		140,000	7,000	4,600	12,025	23,625
นิติศาสตร์ บัณฑิต		136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
บัญชีบัณฑิต		136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
บริหารธุรกิจ บัณฑิต	การตลาด	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
	การเงิน	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125
	การจัดการธุรกิจ ค้าปลีก	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	การจัดการ ทรัพยากรมนุษย์	136,000	7,000	4,100	12,025	23,125

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

หลักสูตร	สาขาวิชา	ค่าใช้จ่าย ตลอด หลักสูตร	ค่าธรรมเนียมการศึกษา			
			ค่าธรรมเนียม แรกเข้า	ค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคเรียนที่ 1		
				ค่าวัสดุ การ ศึกษา	ค่า ลงทะเบียน เรียน	รวม
วิทยาศาสตร์ บัณฑิต	เทคโนโลยีสารสนเทศ	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	วิทยาการคอมพิวเตอร์	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	สิ่งแวดล้อมเมือง และ อุตสาหกรรม	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	อาชีวอนามัย และ ความปลอดภัย	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	วิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	เทคโนโลยีเคมี	145,800	7,000	4,600	12,750	24,350
	เทคโนโลยีการ ประกอบอาหารและ การบริการ	169,000	7,000	7,500	12,750	27,250
	เทคโนโลยีการแปรรูป อาหาร	169,000	7,000	7,500	12,750	27,250
	โภชนาการและ การประกอบอาหาร	169,000	7,000	7,500	12,750	27,250
ศิลปศาสตร์ บัณฑิต	พยาบาลศาสตร์	247,000	7,000	4,600	25,400	37,000
ศึกษา ศาสตร์ บัณฑิต	การศึกษาปฐมวัย	168,250	7,000	4,100	12,025	23,125
	การประถมศึกษา	168,250	7,000	4,100	12,025	23,125
	คณิตศาสตร์	180,500	7,000	4,600	12,750	24,350

ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเกิดขึ้นมากมาย
กรรวิหาร หงษ์งาม (2552, หน้า 6) ได้กล่าวว่า รัฐได้มีการสนับสนุนให้คนพิการมีสิทธิในการเรียน
รู้เท่าเทียมกับเด็กปกติ และมีนโยบายในการส่งเสริมศักยภาพคนพิการให้สามารถแสดงสิทธิอีกหลาย
ด้านเหมือนกับคนทั่วไป ทำให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น เด็กพิการที่อยากเรียนต้องได้เรียน
คำนี้ยังคงสร้างความเชื่อมั่นในใจของผู้พิการที่อยากไขว่คว้าหาความรู้ในสถานศึกษา แม้ว่าจะมี

อุปสรรคบ้าง แต่มาถึง ณ วันนี้ประเทศไทยมีความพยายามที่จะพัฒนาการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน นับเป็นโอกาสอันดีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะมีโอกาสได้จัดการศึกษาให้กับคนพิการ เป็นโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในด้านการให้ความรู้ การบริหาร การจัดการให้เกิดการเรียนรู้ ที่เป็นการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

ราชกิจจานุเบกษา (2552, หน้า 45 - 47)

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
8. บุคคลออทิสติก
9. บุคคลพิการซ้อน

สำหรับความหมายของบุคคลที่มีความบกพร่องทั้ง 9 ประเภทนั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

2.1.4 ผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ตามพระราชบัญญัติการจัดการการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นว่าเป็นเด็กที่มีการสูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิทแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ตาบอด กับเห็นเลือนราง

เด็กตาบอด หมายถึง เด็กที่สูญเสียการเห็นมาก จนใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดการเห็นของสายตาดำข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6/60 หรือ 20/200 จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

เด็กเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านตัวหนังสือที่ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดเจนของสายตาดำข้างดี เมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6/18 หรือ 20/70

เกยูร วงศ์ก้อม (2548, หน้า 20) ได้ให้ความหมายเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ดังนี้

1. เด็กตาบอด (Blind) หมายถึง เด็กที่สูญเสียการเห็นมากจนถึงตาบอดสนิท หากตรวจวัดความชัดเจนของสายตาดำข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ใน 6/60 หรือ 20/200 นั่นคือ เด็กปกติมองเห็นในระยะ 6 เมตร แต่เด็กตาบอดจะมองเห็นในระยะ 60 เมตร การอ่านและเขียนใช้อักษรเบรลล์ รวมทั้งวิธีการฟังเทปหรือแผ่นเสียง

2. เด็กเห็นเลือนราง (Low Vision) หมายถึง เด็กที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงมาก หากตรวจวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6/18 ถึง 6/60 เมตร หรือ 20/200 ถึง 20/70 ฟุต และมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา สามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่ขยายใหญ่ได้แต่ถ้าเป็นตัวหนังสือปกติต้องใช้แว่นขยายช่วยในการอ่าน

กรรมวิภากร์ หงษ์งาม (2553) ได้ให้ความหมายว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น คือ เด็กที่มีการสูญเสียจากระดับน้อย ถึงมากจนกระทั่งไม่เห็นเลย โดยใช้การวัดระดับการเห็น ซึ่งจัดเป็น 2 ลักษณะ คือ ตาบอดกับเลือนราง โดยคนที่จัดว่าตาบอดจะมีการเห็นอยู่ที่ 6/18 มีลานสายตาแคบกว่า 20 องศา จนถึงตาบอดสนิท ส่วนคนที่เห็นเลือนราง จะมีการเห็นเหลืออยู่บ้าง สามารถอ่านหนังสือโดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ เมื่อวัดการเห็นจะอยู่ที่ 20/70 มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น คือ บุคคลที่สูญเสียการมองเห็นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ตาบอดสนิท และตาบอดเลือนราง ซึ่งต้องการสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการช่วยเหลือทางการศึกษา

2.1.5 ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (2543) ได้ให้ความหมายเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับรุนแรงจนถึงระดับเล็กน้อย อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทางการได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบล (เดซิเบล เป็นหน่วยวัดความดังของเสียง หมายถึง เปรียบเทียบระดับเริ่มได้ยินเสียงของเด็กปกติ เมื่อเสียงดังไม่เกิน 25 เดซิเบล เด็กหูหนวกจะเริ่มได้ยินเสียงดังมากกว่า 90 เดซิเบล)

2. เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่มีการได้ยินเหลืออยู่พอเพียงที่จะรับข้อมูลผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟังและหากตรวจการได้ยินพบว่า มีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล ลงมาจนถึง 26 เดซิเบล คือ เปรียบเทียบระดับได้ยินของเด็กปกติ เมื่อเสียงดังไม่เกิน 25 เดซิเบล เด็กหูตึงจะเริ่มได้ยินเสียงที่ดังมากกว่า 26 เดซิเบลขึ้นไปจนถึง 90 เดซิเบล อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยดังนี้

ตึงเล็กน้อย (26 - 40 เดซิเบล)

ตึงปานกลาง (41 - 45 เดซิเบล)

ตึงมาก (56 - 70 เดซิเบล)

ตึงรุนแรง (71 - 90 เดซิเบล)

เกยูร วงศ์ก้อม (2543) ได้กล่าวว่า ความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง การสูญเสียการได้ยิน ซึ่งในที่นี้ คือ สภาพการได้ยินทางหูเมื่อวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที (เฮิรตซ์) ได้ค่าเฉลี่ยความไว ณ ระดับที่น้อยที่สุดในหูข้างที่

ดีกว่า โดยวัดจากเสียงที่ความถี่ทั้งสามเป็นค่าระหว่าง 26 - 90 เดซิเบล และ 90 เดซิเบลขึ้นไป ค่าที่วัดได้สามารถแบ่งระดับความบกพร่องทางการได้ยินหรือสูญเสียการได้ยินออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. หูหนวก หมายถึง ความบกพร่องทางการได้ยินหรือสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป
2. หูตึง หมายถึง ความบกพร่องทางการได้ยินหรือสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26-90 เดซิเบล

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจจะเป็นเด็กหู

ตึงหรือหูหนวกก็ได้ ซึ่งบกพร่องได้จากการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที (เฮิรตซ์) ได้ค่าเฉลี่ยความไว ณ ระดับที่น้อยที่สุดในห้างที่ดีว่า โดยวัดจากเสียงที่ความถี่ระหว่าง 26-90 เดซิเบล สามารถใช้เครื่องช่วยฟังรับฟังเสียงให้ชัดเจนดีขึ้นได้ เรียกว่า คนหูตึง และ 90 เดซิเบลขึ้นไป เรียกว่า คนหูหนวกซึ่งการสูญเสียการได้ยินมีผลต่อสมรรถนะในการเข้าใจคำศัพท์ดังปรากฏที่ตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ระดับการได้ยิน

ระดับการได้ยิน	ค่าเฉลี่ยระดับเริ่มได้ยินเสียงบริสุทธิ์ ความถี่ 500, 1,000, 2,000 เฮิรตซ์ (เดซิเบล) ในหูข้างที่ดีกว่า	ความสามารถในการเข้าใจ
ปกติ	ไม่เกิน 25 เดซิเบล	ได้ยินเสียงพูด เสียงกระซิบเบา ๆ ไม่ลำบากในการรับฟังเสียงพูด
หูตึงเล็กน้อย	26 - 40 เดซิเบล	ไม่ได้ยินเสียงพูดเบา ๆ แต่ได้ยินเสียงพูดปกติ
หูตึงปานกลาง	41 - 50 เดซิเบล	ไม่ได้ยินเสียงพูดปกติ ต้องพูดดังกว่าปกติจึงจะได้ยิน
หูตึงมาก	51 - 70 เดซิเบล	พูดเสียงดังแล้วแต่ยังไม่ได้ยิน
หูตึงรุนแรง	71 - 90 เดซิเบล	ต้องตะโกน หรือใช้เครื่องขยายเสียงจึงได้ยินแต่ได้ยินไม่ชัด
หูหนวก	91 เดซิเบลขึ้นไป	ตะโกนหรือใช้เครื่องขยายเสียงแล้วยังไม่ได้ยินและไม่เข้าใจความหมาย

กรณีวิภากร์ หงษ์งาม 2553 ได้ให้ความหมายไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินถ้ามองที่สภาพร่างกายจะไม่แตกต่างจากเด็กปกติเพราะเด็กจะมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เหมือนกับเด็กปกติแต่ถ้าสังเกตจากการสื่อสารถึงจะทราบว่า เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีระดับการสูญเสียการได้ยินที่ต่างกันทำให้การรับรู้ที่ต่างกันแต่สิ่งที่จะช่วยให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จในการศึกษานั้นจะต้องมีสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาสนับสนุน

2.1.6 ผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ประภคติ พูลพัฒน์ (2544, หน้า 2) ได้ให้ความหมายว่า เด็กปัญญาอ่อนหมายถึง เด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมทางการเรียนรู้ ด้านการใช้ทักษะในชีวิตประจำวันของเด็กโดยแสดงให้เห็นก่อนอายุ 18 ปี และมีข้อจำกัดต่าง ๆ ด้านการรับรู้ การฝึกทักษะ ความสามารถทางสังคม และทางภาษา

เบญจจา ชลธารนนท์ (2538, หน้า 29 - 30) ได้ให้ความหมายว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. เด็กเรียนช้า หมายถึง เด็กที่มีปัญหาในการเรียนอันเนื่องมาจากระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าปกติ เช่น มีการรับรู้และเข้าใจได้ช้าหรืออาจเป็นเด็กด้อยโอกาสทางสังคมทางวัฒนธรรมและทางเศรษฐกิจมากจนมีผลกระทบต่อเชาวน์ปัญญา แต่ไม่จัดว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน หากทดสอบจะพบว่า มีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ระหว่าง 70 - 90

2. เด็กปัญญาอ่อน หมายถึง เด็กที่มีความสามารถทางสมองหรือสติปัญญาและความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งความบกพร่องนี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของพัฒนาการเด็ก ซึ่งในทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

2.1 ประเภทเรียนได้ เป็นปัญญาอ่อนระดับเล็กน้อย มีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ระหว่าง 50 - 70

2.2 ประเภทฝึกได้ เป็นปัญญาอ่อนระดับปานกลาง มีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ระหว่าง 25 - 50

2.3 ปัญญาอ่อนมากและรุนแรง มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 25

สมาคมอเมริกันว่าด้วย ความผิดปกติสติปัญญา หรือ American Association on Mental Retardation: AAMR (AAMR, 1997, p. 5) ได้ให้ คำ นิยาม ว่า เด็กปัญญาอ่อน หมายถึง เด็กที่มีขีดจำกัดในด้านพฤติกรรม ด้านความสามารถในการกระทำกิจวัตรต่าง ๆ มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ มีข้อจำกัดในด้านทักษะการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า ได้แก่ ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการดูแลตนเอง ทักษะการดำรงชีวิตในบ้าน สังคม สาธารณะสมบัติ การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนรู้ด้านวิชาการ การใช้เวลาว่างและการทำงาน ปัญญาอ่อนจะเกิดก่อนอายุ 18 ปี

นอกจากนั้น สมาคมฯ ยังร่วมกับหน่วยงานทางสถิติและการวินิจฉัยเด็กปัญญาอ่อน (The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder: DSM-II) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้จัดระดับสติปัญญาออกเป็น 4 ระดับ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การจัดระดับสติปัญญาของเด็กปัญญาอ่อน

ระดับ ปัญญาอ่อน	หน่วยงาน			สมาจิตแพทย์ ชาวอเมริกัน
	AAMR1. (1994)	DSM-IIIR2	WHO3	
เล็กน้อย (Mild)	55 - 55 ถึง 70	50 - 70	70 - 80	70 - 85
ปานกลาง (Moderate)	34 - 40 ถึง 50 - 55	35 - 49	50 - 70	50 - 70
รุนแรง (Severe)	20 - 25 ถึง 35 - 40	20 - 34	0 - 50	0 - 50
รุนแรงมาก (Profound)	ต่ำกว่า 20 - 25	ต่ำกว่า 20		

ที่มา: (ประภฤติ พูลพัฒน์, 2544, หน้า 7)

กรรมวิภากร หงษ์งาม (2553, หน้า 28) ได้ให้ความหมายว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการทุกด้านล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน ทักษะทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งลักษณะความบกพร่องดังกล่าวจะปรากฏก่อนอายุ 18 ปี การจัดเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจัดออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. เด็กเรียนช้า ระดับเขาวนปัญญาอยู่ระหว่าง 70 - 90
2. เด็กปัญญาอ่อน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ
  - 2.1 ระดับพอเรียนได้ (Educable Mental Retarded) ระดับเขาวนปัญญาอยู่ระหว่าง 50 - 70
  - 2.2 ระดับพอฝึกได้ (Trainable Mental Retarded) ระดับเขาวนปัญญาอยู่ระหว่าง 25 - 50
  - 2.3 ระดับปัญญาอ่อนมาก และรุนแรง (Profoundly Mental Retarded) ระดับเขาวนปัญญาต่ำกว่า 25

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดในด้านพฤติกรรม ด้านความสามารถในการกระทำกิจวัตรประจำวัน

มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ มีข้อจำกัดในด้านการปรับตัวเองสู่สังคม ภาวะการเป็นปัญญาอ่อนจะเกิดก่อนอายุ 18 ปี

2.1.7 ลักษณะของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ลักษณะของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ผดุง อารยะวิญญู (2542, หน้า 12 - 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นนั้น หากเป็นความบกพร่องประเภทตาบอดมักจะสังเกตได้ง่ายจากการใช้ไม้เท้าขาว หรือการเคลื่อนไหวที่ไม่คล่องแคล่วแต่ถ้าเป็นความบกพร่องตั้งแต่เนิ่นจนเกือบตาบอดสนิท และ/หรือ ที่เรียกว่า เด็กเห็นเลือนรางนั้น จะสังเกตจากลักษณะต่อไปนี้

1. ท่าทางและการเคลื่อนไหวที่ช้า ไม่มั่นใจในตัวเอง เดินสะดุดและชนวัตถุบ่อยครั้ง
2. การมองเห็นสิ่งต่าง ๆ มักจะก้มหรือหยิบขึ้นมาใกล้ ๆ ตา หรือมีลักษณะของการเพ่งและหรีตา จนผิดสังเกต
3. มองไม่เห็นวัตถุในระยะที่ควรจะมองเห็น
4. มองเห็นสีไม่เป็นตามความจริง เช่น สีแดงเป็นสีเขียวหรือสีเขียวเป็นสีแดง เป็นต้น
5. เขียนหนังสือไม่ตรงบรรทัดและเวลาอ่านหนังสือมักจะผ่านข้ามบรรทัด
6. มักจะปวดศีรษะ คลื่นไส้ หรือตาตายเสมอ
7. สภาพของตามีอาการผิดปกติและเป็นอยู่เสมอ เช่น มีตุ่มหรือผื่นบนหนังตามขอบตาแดง น้ำตาคลอ หรือน้ำตาไหลเสมอ หนังตาปลิ้นหรือขอบตาบวม ขยี้ตาหรือกระพริบตาบ่อย และถึงจนผิดสังเกต เป็นต้น
8. กลอกกลิ้งลูกตาไปมาบ่อย ๆ
9. มักจะสับสนเมื่ออ่านหนังสือที่มีอักษรคล้ายกัน เช่น อ - ฮ พ - ฟ บ - ป เป็นต้น
10. มีความลำบากในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน

ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นดังกล่าวมาแล้ว จะพบได้ชัดเจนในระยะแรกของการพิการ บางรายจะมีอาการสายหน้า สายตัวไป - มา เป็นลักษณะที่ติดตัวไปกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะจะสังเกตเห็นได้ในเวลาที่เขาวาง หรืออาการตื่นเต้น ตกใจ แต่ถ้าเด็กได้รับการดูแล เอาใจใส่ในเรื่องบุคลิกภาพ เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครองช่วยบอกในเรื่องท่าทาง การนั่งนอน เดิน การรับประทานอาหาร เมื่อได้ปรับบุคลิกภาพแล้ว ในบางรายจะมีลักษณะบุคลิกภาพที่ดีใกล้เคียงเด็กปกติ เช่น การเดิน การนั่ง การพูดที่วางบุคลิกภาพได้ดีไม่แพ้คนปกติเลยทีเดียว

2.1.8 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. มีการใช้ภาษามือในการสื่อสารโดยเฉพาะเด็กหูหนวกจะใช้ภาษามือส่วนที่สูญเสียการได้ยินน้อยจะใช้การพูดหรืออาจจะใช้ภาษาพูดหรืออาจจะใช้ทั้งภาษาพูดและภาษามือ เพื่อให้มีความเข้าใจในการสื่อสารยิ่งขึ้น

2. การพูด เด็กอาจจะพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัดขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็กที่จะสูญเสียการได้ยินระดับเล็กน้อยอาจพูดได้ ส่วนเด็กหูหนวกจะพูดไม่ได้เลย หากไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่ในวัยเด็ก จึงจำเป็นต้องใช้ภาษามือแทนภาษาพูด นอกจากนี้การพูดยังขึ้นอยู่กับระยะเวลาหรืออายุของเด็กที่เริ่มสูญเสียการได้ยิน กล่าวคือ หากเด็กสูญเสียการได้ยินตั้งแต่กำเนิดเด็กจะมีปัญหาในการพูดมากกว่าเด็กที่สูญเสียการได้ยินหลังจากมีภาษาพูดแล้ว

3. การใช้ภาษาค่อนข้างจำกัดและไม่ถูกต้องตามไวยากรณ์ การแสดงออกถึงความเข้าใจทางภาษาเขียนจะพบว่า มีปัญหามาก กล่าวคือ เด็กจะรู้คำศัพท์ในวงจำกัดไม่สามารถที่จะนำคำศัพท์นั้นไปขยายให้เกิดประโยคที่หลากหลายได้ หรือไม่เข้าใจคำศัพท์เดียวกันแต่อยู่ต่างสถานการณ์ได้ รวมทั้งภาษาเขียนสลับที่ของข้อความในประโยคทำให้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนมากจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้น้อย ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพการสูญเสียการได้ยินมีผลต่อความสามารถในการเข้าใจภาษาเมื่อทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน ส่วนภาษาที่เป็นสัญลักษณ์ พบว่าเด็กจะไม่มีปัญหารวมทั้งเด็กที่สูญเสียการได้ยินน้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงหรือใกล้เคียงกับเด็กปกติ

5. มีสายตาที่ไวต่อสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็น

6. ชอบความสนุกสนาน และชอบอยู่กับเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินด้วยกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

7. มีความอยากรู้อยากเห็นและชอบแสดงออก

8. ชอบทำกิจกรรมที่เป็นทักษะที่ไม่ใช่ทักษะทางภาษา เช่น งานศิลปะ การทำอาหาร งานเย็บปักถักร้อย งานเสริม งานช่าง หรืองานอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

9. มักจะสับสนเมื่ออ่านหนังสือที่มีอักษรคล้ายกัน เช่น อ - ฮ พ - ฟ บ - ป มีความลำบากในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน

ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นดังกล่าวมาแล้ว จะพบได้ชัดเจนในระยะแรกของการพิการ บางรายจะมีอาการสายตาสั้น สายตาวัว - มา เป็นลักษณะที่ติดตัวไปกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะจะสังเกตเห็นได้ในเวลาที่เขาวาง หรืออาการตื่นเต้น ตกใจ แต่ถ้าเด็กได้รับการดูแล เอาใจใส่ในเรื่องบุคลิกภาพ เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครองช่วยบอกในเรื่องท่าทาง การนั่ง นอน เดิน การรับประทานอาหาร เมื่อได้ปรับบุคลิกภาพแล้ว ในบางรายจะมีลักษณะบุคลิกภาพที่ดีใกล้เคียงเด็กปกติเช่น การเดิน การนั่ง การพูดที่วางบุคลิกภาพได้ดีไม่แพ้คนปกติเลยทีเดียว

2.1.9 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การสังเกตเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสังเกตเห็นได้ง่าย เพราะลักษณะความบกพร่องจะแสดงออกทางหน้าตา โดยเฉพาะกลุ่มเด็กอาการดาวน์ซินโดรม ซึ่งเป็นอาการที่แสดงออกได้ชัด นอกจากหน้าตาแล้วลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสังเกตได้จากหลายด้านดังนี้

1. ลักษณะทางร่างกาย สังเกตได้ดังนี้

1.1 ศีรษะหลิมเล็กหรือใหญ่ผิดปกติจนเห็นได้ชัด และหน้าตาจะ

แก่กว่าวัย

- 1.2 หน้าผากจะแคบผิดปกติ
  - 1.3 ตาจะหรี่เล็ก ทางตาจะชี้ขึ้น และมักเป็นโรคเกี่ยวกับตา เช่น ตาแดง ตาแฉะ สายตาดัดปกติ เป็นต้น
  - 1.4 ปากแหว่ ริมฝีปากหนา มักจะมีน้ำลายไหลออกมา และมักเป็นโรคปากนกกระจอก
  - 1.5 ฟันจะยื่นออกมาและขึ้นไม่เป็นระเบียบ
  - 1.6 ลิ้นจะโตคับปากจนทำให้พูดไม่ชัด
  - 1.7 ผมหรือเส้นผมมักหยาบแข็ง ขนตามร่างกายดกผิดปกติ หรือบางคนมีลักษณะผมบางแต่ไม่ถึงกับศีรษะล้าน และมักเป็นโรคผิวหนังที่ศีรษะ
  - 1.8 ผิวหนังจะหยาบกร้าน ผิวหนังเป็นแผลง่าย รวมทั้งมักเป็นโรคผิวหนัง
  - 1.9 นิ้วมือ - นิ้วเท้าสั้นกว่าปกติ ลำตัวสั้นและมักจะอ้วน ทำให้ร่างกายโตไม่สมกับวัย
  - 1.10 หน้าตาจะแก่กว่าวัยและโดยเฉพาะกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม รวมทั้งจะมีหน้าที่คล้ายกัน
2. ลักษณะทางสติปัญญา สังเกตได้ดังนี้
    - 2.1 การเรียนรู้และความจำลักษณะที่ปรากฏออกมาอย่างชัดเจน คือ ขาดความสามารถในการเรียนรู้และความจำเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่มีระดับอายุเท่ากัน นอกจากการขาดความสามารถทางสติปัญญาแล้วยังมีช่วงความสนใจสั้น ทำให้ขาดความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งการขาดความสามารถในการเรียนรู้และการจำขึ้นอยู่กับระดับความบกพร่อง กล่าวคือ ถ้าเด็กมีระดับความบกพร่องน้อยก็จะมีอุปสรรคในการเรียนรู้และความจำน้อย และถ้ามีระดับความบกพร่องมากก็จะมีอุปสรรคในการเรียนรู้และการจำน้อยเช่นกัน
    - 2.2 ปัญหาทางด้านภาษา เด็กจะมีปัญหาทางภาษาเป็นอย่างมาก ความสามารถทางภาษาจะต่ำกว่าระดับอายุสมองไม่ว่าจะเป็นด้านเสียงพูดหรือคำพูด ซึ่งปัญหาทางด้านภาษาประกอบด้วย ความสามารถทางโครงสร้างของภาษาจะพอ ๆ กับเด็กปกติในวัยตอนต้น พูดไม่ชัด โดยจะพูดตะกุกตะกัก คำศัพท์ที่จะสื่อสารมีน้อย รวมทั้งขาดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นพูด
  3. ลักษณะทางอารมณ์และสังคม สังเกตได้ดังนี้
    - 3.1 ชอบให้ผู้อื่นแสดงความรักโดยการโอบกอด ขณะเดียวกันก็ชอบแสดงการโอบกอดกับผู้อื่นเช่นเดียวกัน
    - 3.2 มักจะทำอะไรตามใจตนเอง โดยไม่สนใจกฎกติกาของสังคม ทำให้ผู้อื่นมองว่าไม่รู้จักรักกาลเทศะ
    - 3.3 ชอบการเลียนแบบโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมกับตัวเองหรือสังคม
    - 3.4 เชื่อผู้อื่นง่ายทำให้ถูกชักจูงได้ง่าย
    - 3.5 ขาดความมั่นคงทางอารมณ์
    - 3.6 มักจะกินจุโดยไม่รู้จักการอิ่ม

3.7 มีนิสัยขี้เกียจ ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นตลอดเวลา

3.8 ไม่สามารถปรับตัวในสังคมได้ ชอบเล่นกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

บุคคลที่มีความบกพร่องมักจะมีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกแตกต่างกัน ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเชื่อมโยงมาจากพฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมความต้องการนั่นเอง นิติพล ภูตะโชติ (2556, หน้า 16) ได้นำเสนอแนวคิดของ ซิกมันน์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) จิตของมนุษย์มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ จิตสำนึก (Conscious) จิตกึ่งสำนึก (Subconscious) จิตใต้สำนึก (Unconscious) จิตที่มีอิทธิพลต่อการจูงใจในพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของมนุษย์เรามากที่สุด คือ ส่วนที่เป็นจิตใต้สำนึก สิ่งที่เรามักจะเก็บกดลงไปใวจิตใต้สำนึก คือ ความต้องการก้าวร้าว กับ ความต้องการทางเพศ ซึ่งจะมีอิทธิพลสร้างแรงผลักดันต่อพฤติกรรมของมนุษย์ได้มาก ซิกมันน์ ฟรอยด์ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมนุษย์ว่าประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ๆ 3 ส่วนคือ

1. อิด (Id) คือ ส่วนที่ยังไม่ได้ขัดเกลา เป็นการแสวงหาความสุข ความพอใจโดยถือตนเองเป็นหลัก เป็นพลังขับทำให้มนุษย์กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ตามความพอใจของตน เป็นการตอบสนองความต้องการที่ติดมาตั้งแต่กำเนิด พลังขับที่สำคัญ คือ สัญชาตญาณทางเพศ ความต้องการและความพอใจที่ได้รับการตอบสนองตั้งแต่วัยทารก วัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่

2. อีโก้ (Ego) เป็นส่วนที่ใช้ตัดสินใจ โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริง ในสถานการณ์นั้น ๆ

ดังนั้น อีโก้ (Ego) คือ พลังจิตที่ควบคุมการแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสม อีโก้มีหน้าที่ 3 ประการ ดังนี้

ก. ควบคุมมิให้ความต้องการมนุษย์ที่เกิดจากพลังของอิด (Id) ซึ่งเป็น สิ่งที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมปรากฏออกมา

ข. ปรับปรุงแก้ไขความทุกข์อันเนื่องมาจากการต้องเก็บกด ความต้องการที่เกิดจากพลังขับของอิด (Id) คือ เป็นการระงับความขัดแย้งระหว่างความต้องการ เพื่อตอบสนองความพอใจของตนกับความรู้สึกลึกซึ้งที่ผิดชอบชั่วดี ซึ่งทำให้มนุษย์เกิดความกระวนกระวาย ทุกข์ร้อน หงุดหงิด และอาจรุนแรงถึงขั้นเป็นโรคประสาทได้ในการแก้ไขหรือคลายความทุกข์ อีโก้ (Ego) อาจใช้วิธีเพื่อป้องกันตนเองโดยการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาโดยไม่รู้สึกตัว เช่น ก้าวร้าว การเก็บกด หาสิ่งทดแทนหรือการหลีกเลี่ยง

ค. การบรรลุนั้นสูง เป็นการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ได้อย่างเหมาะสม ในวิถีทางที่สังคมยอมรับ มนุษย์ก็จะสามารถแก้ปัญหาและขจัดความทุกข์ให้แก่ตนได้

3. ซูเปอร์อีโก้ (Superego) เป็นส่วนของจิตที่ได้มีการเรียนรู้ถึงผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดต่อการกระทำผิด คิดถึงเหตุผลและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ก่อนจะตัดสินใจอะไรลงไป เป็นการยึดเหนี่ยวกับหลักของศีลธรรม คุณธรรม คุณความดีและอุดมคติต่าง ๆ ที่ผ่านการปลูกฝัง เรียนรู้มา ดังนั้น ซูเปอร์อีโก้จึงเป็นสิ่งคอยควบคุม เพื่อไม่ให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมตามความต้องการของตนเองหรือตามสัญชาตญาณที่ติดตัวมา ตั้งแต่เกิด ทั้งนี้ เพื่อให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้และเป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคมที่เขาอาศัยอยู่

2.1.10 ทฤษฎีพลังบุคลิกภาพของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud's psychodynamic theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1856 - 1939) เขาเป็นชาวออสเตรีย เป็นบุคคลสำคัญของพัฒนาการในวัยเด็ก เขาให้ความสนใจเรื่องพัฒนาการทางบุคลิกภาพและพลังแห่งบุคลิกภาพ ฟรอยด์ ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของจิตของคนเราว่ามี 3 ลักษณะ คือ

1. จิตสำนึก (Conscious) เป็นสภาพที่บุคคลรู้ตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร อยู่ที่ไหน ต้องการอะไร เป็นต้น จิตสำนึกเป็นจิตส่วนที่ควบคุมให้เป็นไปตามหลักเหตุผลและสิ่งหลักดันจากภายนอก

2. จิตไร้สำนึก (Unconscious) เป็นสภาพที่บุคคลไม่รู้ตัว บางครั้งเกิดจากการลืม เกิดการเก็บกด ไม่ได้ตระหนัก เช่น ไม่รู้ตัวเองว่ากระทำผิด ไม่รู้ตัวเองว่าอิจฉาเพื่อน ไม่รู้ตัวเองว่าสิ่งที่กระทำไม่เหมาะสม

3. จิตใต้สำนึก (Unconscious) เป็นสภาพของจิตที่รู้สำนึก ถ้ามีการย้อนคิดก็จะนึกขึ้นได้จิตทั้ง 3 ลักษณะ ดังที่กล่าวมาแล้ว ถ้าจิตชนิดใดมีอำนาจเหนือกว่าก็จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางของจิตส่วนนั้น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมากกว่าจิตส่วนอื่น ๆ ส่วนบุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดมักจะขึ้นอยู่กับโครงสร้างของจิต ซึ่งได้แก่ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super ego)

อิด (Id) เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่ติดตัวเรามาตั้งแต่เกิด ซึ่งเป็นจิตไร้สำนึก ซึ่งมีหลักการเพียงเพื่อจะตอบสนองความต้องการของตนเองแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานดั้งเดิมของมนุษย์ เช่น ความต้องการ ความป่าเถื่อนหรือสิ่งที่ป็นธรรมชาติแท้ ๆ ที่ยังไม่ได้ขัดเกลา

อีโก้ (Ego) เป็นส่วนของบุคลิกภาพที่พัฒนามาจากการที่เด็กได้มีการติดต่อหรือมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก บุคคลที่มีบุคลิกในระดับอีโก้จะสามารถปรับตัวให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของอิด (Id) เพื่อให้เป็นไปตามขอบเขตที่สังคมกำหนดหรือเป็นไปตามหลักแห่งความจริง

ซูเปอร์อีโก้ (Super ego) เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นในระยะที่ 3 ของการพัฒนา เป็นพลังที่คอยควบคุมอีโก้ ให้อีโก้หาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการ คือ ต้องอยู่ในกรอบของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี คำนึงถึงความถูกต้อง รู้ผิดชอบชั่วดี ในส่วนของซูเปอร์อีโก้จะมีส่วนสำคัญ 2 อย่างคือ

1. Conscience คือ จิตที่รู้ผิดชอบชั่วดี ซึ่งจิตส่วนนี้จะคอยเตือนให้หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นการยับยั้งไม่ให้พฤติกรรมที่ไม่ดีออกมา

2. Ego Ideal เป็นจิตที่ทำการสนับสนุนให้แสดงพฤติกรรมดี ๆ ออกมา ส่วนในเรื่องพัฒนาการของฟรอยด์ (Freud) ได้อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการด้านบุคลิกภาพเอาไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความสุขอยู่ที่ปาก (Oral Stage)

เป็นระยะตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 18 เดือน (0 - 18 เดือน) แหล่งความสุขของเด็กในวัยนี้ก็คือ การได้ดื่มนม เด็กจะมีความพึงพอใจเมื่อได้ดูดนมแม่ นมขวดหรือ

คูดูนิ้ว เป็นต้น ในวัยเด็กความคับข้องใจจะเรียกว่า “การติดตรึงอยู่กับที่” (Fixation) จะมีปัญหาทางด้านบุคลิกภาพที่เรียกว่า Oral personality คือ มีความสุขอยู่ที่ใช้ปาก สำหรับในผู้ใหญ่พบบุคลิกชอบแสดงออก เช่น การสูบบุหรี่ การพูดจาถากถางเหน็บแนมและเสียดสีผู้อื่น

ขั้นที่ 2 ความสุขอยู่ที่ทวารหนัก (Anal Stage)

ในขั้นนี้จะเกิดขึ้นกับเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 18 เดือน ถึง 3 ปี เด็กวัยนี้ จะมีความพึงพอใจทางทวารหนัก คือ การขับถ่าย ซึ่งเป็นสาเหตุของความขัดแย้งหรือความคับข้องใจของเด็กวัยนี้ เพราะพ่อแม่อาจจะเข้มงวดเพื่อหัดให้เด็กขับถ่ายเป็นเวลา บางครั้งจะเกิดความขัดแย้งมากทำให้เด็กเกิดมีบุคลิกภาพที่เรียกว่า “Anal personality” ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้มักแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็นคนเจ้าระเบียบ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด หรืออาจจะมึลักษณะในทางตรงกันข้าม เช่น เป็นคนสกปรก ไม่มีระเบียบ ฯลฯ

ขั้นที่ 3 ขั้นพอใจอวัยวะเพศ (Phallic Stage)

ในขั้นนี้จะเกิดขึ้นกับเด็กที่มีอายุ 3 - 5 ปี ความพึงพอใจของเด็กจะอยู่ที่อวัยวะเพศ เด็กวัยนี้ทั้งเพศหญิงและชายจะมีสัมพันธ์ภาพกับพ่อแม่อย่างแนบแน่น เด็กผู้ชายจะรักแม่ และต้องการเป็นเข้าของแม่แต่เพียงผู้เดียว เด็กผู้หญิงจะหันไปรักพ่อมากกว่ารักแม่ ซึ่ง فروยด์ เรียกว่า ปมเอดิปัส (Oedipus Complex) ทางแกก็คือ เด็กผู้ชายจะหันไปเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อ เด็กผู้หญิงจะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่เช่นกัน

ขั้นที่ 4 ซ่อนเร้น (Latency Stage)

เด็กวัยนี้จะมีอายุระหว่าง 6 - 12 ปี ช่วงนี้เด็กหญิงและเด็กชายจะหันไปมีความสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกัน เด็กชายจะจับกลุ่มกับเด็กชาย ส่วนเด็กผู้หญิงจะเล่นกับเพื่อนผู้หญิงด้วยกัน

ขั้นที่ 5 ระยะวัยรุ่น (Genital Stage)

เด็กวัยรุ่นจะเริ่มตั้งแต่อายุ 12 ปีขึ้นไป เมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นจะมีความสนใจเพศตรงกันข้ามเป็นรากฐานของความสัมพันธ์ทางเพศ

องค์ประกอบที่มีส่วนในพัฒนาการทางบุคลิกภาพ

فروยด์ (Freud) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีส่วนในพัฒนาการทางบุคลิกภาพมีหลายอย่างดังต่อไปนี้

1. วุฒิภาวะ หมายถึง เป็นเรื่องของการพัฒนาบุคลิกภาพที่เป็นไปตามวัย
2. ความคับข้องใจ บุคคลอาจมีความคับข้องใจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เมื่อได้มีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ความผิดหวัง ความเสียใจ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก
3. ความคับข้องใจที่เกิดจากความขัดแย้งภายในตนเอง เช่น ขาดความรัก ขาดความอบอุ่นไม่ได้รับการเอาใจใส่
4. ความไม่พร้อมของตนเอง เป็นความไม่พร้อมของเรื่องต่าง ๆ เช่น ความไม่พร้อมทางด้านร่างกาย ความไม่พร้อมด้านเขาวนปัญญาหรือขาดประสบการณ์ที่ดีพอ
5. ความวิตกกังวล อาจจะมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ความกังวลอันเนื่องมาจากความกลัวความกังวลเนื่องมาจากความไม่กล้าตัดสินใจหรือกระทำอะไรลงไป

พฤติกรรมกำบังตัวเอง (Defence Mechanism)

ฟรอยด์ (Freud) มีความเชื่อว่า ความคับข้องใจเป็นปัจจัยพื้นฐานของพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ แต่ความคับข้องใจนั้นจะต้องมีความเหมาะสมจึงจะช่วยในการพัฒนาด้านบุคลิกภาพได้ ถ้าหากความคับข้องใจมีมากเกินไป จะทำให้เกิดปัญหาและทำให้เกิดกลไกในการกำบังตัวเองหรือพฤติกรรมกำบังตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการของจิตไร้สำนึก ฟรอยด์ (Freud) ได้แบ่งพฤติกรรมกำบังตัวเองเอาไว้ดังนี้

1. การเก็บกด (Repression) เป็นการเก็บกดที่เกิดจากความคับข้องใจในบางสิ่งบางอย่าง เช่น ความรู้สึกไม่สบายใจ ความรู้สึกผิดหวัง ความรู้สึกเสียใจ ความรู้สึกเกลียดบางคน เมื่อเกิดการเก็บกด คนเราจะหาวิธีหรือกลไกในการกำบังตัวเอง เช่น ถ้ามีความรู้สึกผิดหวัง จะพยายามเก็บความรู้สึกเอาไว้ จะไม่พูดและไม่สนในเรื่องนั้นอีกเพื่อให้เกิดการลืมในเรื่องดังกล่าว

2. การป้ายความผิดให้ผู้อื่น (Projection) การโยนความผิดให้ผู้อื่น เป็นการลดความวิตกกังวล เพราะได้ปลดความผิดไปให้คนอื่นแล้ว เช่น เราไม่ชอบคนบางคน เราก็บอกกับคนอื่น ๆ ว่า คนนั้นไม่ชอบเรา นักศึกษาที่ทุจริตในห้องสอบก็บอกว่าเพื่อเป็นผู้ทำการทุจริตเป็นการโทษผู้อื่น

3. หาเหตุเข้าข้างตนเอง (Rationalization) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง ก็เพื่อต้องการให้คนอื่นเกิดการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น ผู้ที่ไม่สามารถสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ก็จะให้เหตุผลว่า ดีแล้วที่สอบเข้าไม่ได้ เพราะใช้เวลาเรียนหลายปี เสียค่าใช้จ่ายสูง ผู้เรียนสายอาชีพไม่ได้ เสียค่าใช้จ่ายน้อย ใช้เวลาเรียนไม่นาน หางานทำได้ง่ายกว่า คนที่ซื้อบ้านหลังเล็ก ๆ ก็จะไปบอกว่าดีกว่าซื้อบ้านหลังใหญ่ เพราะราคาถูก ไม่ต้องเป็นหนี้มาก ไม่ต้องเสียเวลาในการเก็บกวาดนาน หรือคนที่เป๋นโสดจะให้เหตุผลที่อยู่เป๋นโสดเพราะมีความเป๋นอิสระมาก จะไปไหนไม่ต้องเป๋นห่วงอะไร ไม่ต้องมีพันธะผูกพันกับใคร

4. การถอยกลับ (Regression) เป็นการหนีกลับไปอยู่ในสภาพเดิมในอดีตที่ตนเคยมีความสุข พฤติกรรมกำบังตนเองในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเมื่อคนเกิดความคับข้องใจ เช่น ในตอนเด็กคุณแม่เอาใจใส่เป๋นอย่างดี มีความสุขต้องมาแม่มีน้องใหม่จึงหันไปสนใจเอาใจใส่น้องมากกว่า ทำให้เกิดความารู้สึกว่าแม่ไม่รักไม่สนใจ ดังนั้นจึงเป๋นสาเหตุที่ทำให้เขาต้องกลับไปแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตอนเป๋นเด็ก ๆ เช่น ปัสสาวะรดที่นอน พูดไม่ชัด เพื่อเรียกร้องความสนใจมากขึ้น

5. การแสดงพฤติกรรมตรงกันข้าม (Reaction Formation) เป๋นพฤติกรรมกำบังตัวเองในการแสดงพฤติกรรมตรงกันข้ามกับความรู้สึกของตนเอง เช่น พ่อเลี้ยงไม่รักลูกเลี้ยงเลยแต่จะแสดงพฤติกรรมว่าเป๋นห่วงเป๋นใยตลอดเวลา แต่แท้ที่จริงแล้วไม่ได้เป๋นเช่นนั้น หรือหัวหน้างานทำดีกับลูกน้องที่ตนไม่ได้รักและหวังดีอะไรเลย แต่ที่ทำเช่นนั้นเป๋นเพราะไม่ต้องการให้คนอื่นรู้ว่าตนเองเกลียดลูกน้องคนนั้น

6. การสร้างวิมานในอากาศ (Fantasy or Day dreaming) เป๋นการสร้างมโนภาพหรือจินตนาการเกี่ยวกับสิ่งที่ตนต้องการแต่เป๋นไปไม่ได้ เป๋นการสร้างวิมานในอากาศเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในชั่วขณะหนึ่ง เช่น นักเรียนที่เรียนไม่เก่งอาจจะฝันกลางวันว่าตนเองสามารถสอบเข้าเรียนแพทย์ได้ หรือพนักงานบางคนอาจจะฝันว่าตนเองเป๋นผู้จัดการบริษัท

7. การแยกตัว (Isolation) การแยกตัวเองให้พ้นจากสถานการณ์ที่ทำให้ตนเกิดความคับข้องใจโดยการแยกตัวเองไปอยู่คนเดียวตามลำพังไม่สนใจใคร เช่น ลูกที่คิดว่าพ่อแม่ไม่รักจะแยกตัวไปอยู่ในห้องตามลำพังเพียงคนเดียว

8. การหาสิ่งอื่นมาแทนที่ (Displacement) เป็นการระบายอารมณ์ความคับข้องใจหรืออารมณ์โกรธต่อคนหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ได้ทำความคับข้องใจให้ แต่เป็นการระบายออกมาเพื่อทดแทนกับสิ่งที่ตนได้รับความคับข้องใจ เช่น สามีโกรธภรรยาแต่ไม่สามารถทำอะไรได้ จึงทุบข้าวของเสียหาย หรือบุคคลที่ถูกสามีข่มเหงอาจจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อลูก ๆ

9. การเลียนแบบ (Identification) เป็นการปรับตัวเพื่อเลียนแบบพฤติกรรมบุคคลที่เขานิยมยกย่องและชื่นชอบ เช่น เด็กผู้ชายอาจจะเลียนแบบพ่อหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เขายกย่องยอมรับ

10. การชดเชย (Compensation) เป็นการแสดงพฤติกรรมป้องกันตัวเอง โดยการสร้างพฤติกรรมที่โดดเด่นหรือสร้างปมเด่นให้แก่ตนเอง เพื่อเป็นการชดเชยปมด้อยที่ตนเองมีอยู่ เช่น เขาเป็นคนไม่สวยจึงสร้างปมเด่นโดยการขยันเรียนจนกลายเป็นคนที่เรียนเก่ง หรือเขาเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่งจึงสร้างปมเด่นโดยทำกิจกรรมเก่ง

ทฤษฎีกลไกการป้องกันตัวเองหรือพฤติกรรมการป้องกันตัวเองของ ฟรอยด์ (Freud) เป็นวิธีการที่บุคคลนำไปใช้ในการปรับตัวเองเมื่อประสบปัญหาความคับข้องใจ การใช้กลไกในการป้องกันตัวเองในการแก้ปัญหา เพราะจะช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความเครียด ความไม่สบายใจ ทำให้คิดหาวิธีการหรือเหตุผลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา ทฤษฎีนี้มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะหลักการต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการรักษาผู้ที่มีปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ

2.1.11 ทฤษฎีลำดับความต้องการพื้นฐาน 7 ชั้นของ มาสโลว์

Maslow (อ้างถึงใน สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2556) เชื่อว่า มนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น ซึ่งพบว่า บุคคลมักตื่นตอบสนองความต้องการขั้นต่ำสุดก่อน เมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว จึงแสวงหาความต้องการขั้นสูงขึ้นไปตามลำดับ ในช่วงแรก ๆ ที่ทำการศึกษเขาแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ชั้น ชั้น 1 - 4 เป็นความต้องการระดับต้น ชั้นที่ 5 เป็นความต้องการระดับสูง ต่อมาจึงได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมและแบ่งความต้องการขั้นที่ 5 ให้ละเอียดออกไปอีกเป็น 2 ชั้นทั้งหมดเป็น 7 ชั้นของความต้องการดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological needs) ความต้องการเพื่อตอบสนองความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความต้องการขับถ่าย ความต้องการมีกิจกรรมทางร่างกาย และความต้องการสนองความสุขของประสาทสัมผัส

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการความปลอดภัยที่มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ปราศจากอันตรายทั้งปวง เช่น สภาพบ้านที่มั่นคง เงินออม ฯลฯ ความต้องการขั้นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการด้านสรีระได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว

3. ความต้องการความเป็นเจ้าของ และความรัก (Belongingness or love needs) ความต้องการสัมพันธ์กับผู้อื่น ความต้องการเป็นมิตรกับผู้อื่น ความต้องการเป็นเจ้าของ และมีเจ้าของความรักในรูปแบบต่างกัน เช่น ความรักระหว่าง คู่รัก พ่อแม่ ลูก เพื่อสามี ภรรยา ความต้องการได้รับความชมเชยจากผู้อื่น ชั้นนี้จัดเป็นความต้องการทางสังคม

4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับ ยกย่อง และเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem needs) ความต้องการนับถือตนเอง ภูมิใจในตนเอง และให้ผู้อื่นยกย่องนับถือตัวเรา ความต้องการมีเกียรติ มีชื่อเสียง มีคนยกย่องเลื่อมใส มีความเด่นดัง และความต้องการความรู้สึกที่ดีของคนอื่นต่อตน

5. ความต้องการใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Need to know and understand) ความอยากรู้ อยากรู้อยากเข้าใจ อยากรู้ความสามารถ อยากรู้ประสบการณ์

6. ความต้องการทางสุนทรียะ (Aesthetic needs) ความต้องการด้านความดี ความงาม คุณธรรม และความละเอียดอ่อนทางจิตใจ

7. ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน (Self - actualization) ความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ซึ่งจะเกิดขึ้นนี้ได้ต้องปูพื้นฐานให้บุคคลได้ตอบสนองความต้องการของตนในลำดับขั้นที่ 1 เป็นลำดับแรกจนมาถึงระดับสูง บุคคลประเภทนี้มักได้รับประสบการณ์สูงสุดคือได้รับประสบการณ์เข้มข้นบางประการด้วยตนเองจนตระหนักในสภาพความเป็นจริงแห่งชีวิต เพื่อความเข้าใจจึงอธิบายลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของ Maslow ดังแสดงในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ลำดับความต้องการพื้นฐาน 7 ชั้นของ มาส์โลว์

ความต้องการความสำเร็จ หรือความสมบูรณ์แบบในชีวิต (Self-actualization needs)
ความต้องการทางสุนทรียะ (Aesthetic needs)
ความต้องการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน (Need to know and understand)
ความต้องการเป็นที่ยอมรับ ยกย่อง และให้เกียรติยศชื่อเสียง (Esteem needs)
ความต้องการความเป็นเจ้าของ และความรัก (Belongingness or social needs)
ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs)
ความต้องการด้านทางสรีระ (Physiological needs)

ที่มา: สถาบันราชภัฏธนบุรี (2550)

2.1.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรรวิภากร หงษ์งาม (2549) ศึกษาสภาพการจัดบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในสำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏสวนดุสิตอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ระดับความต้องการมากที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยีสำหรับคนพิการต้องการให้มีคุณภาพของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการ

1. ความต้องการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในสำนักวิทยบริการ สำหรับนักศึกษาพิการทางการเห็นศึกษา ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านเทคโนโลยีสำหรับคนพิการทางการเห็น ด้านโปรแกรมอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

ทางการเห็น ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านบริการพบว่ามีความต้องการระดับมากในทุกด้าน ปัญหาอุปสรรคที่พบคือ การจัดการจัดการบริการที่บางครั้งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของ คนพิการทางการเห็นได้ดีไม่มีหนังสืออักษรเบรลล์ การเข้าไปใช้บริการในสำนักวิทยบริการก็ไม่สามารถใช้บริการคอมพิวเตอร์ได้สะดวกเนื่องจากไม่มีโปรแกรมในการอำนวยความสะดวก

2. ความต้องการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับ นักศึกษาพิการทางการได้ยิน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านเทคโนโลยีสำหรับคนพิการทางการได้ยินด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านบริการ พบว่า มีความต้องการระดับมากในทุกด้าน ประเด็นที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ต้องการบริการให้ยืมวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก แก่นักศึกษาพิการ ปัญหาอุปสรรคที่พบ คือ ด้านบุคลากรที่ขาดล่ามภาษามือคอยให้บริการ และเจ้าหน้าที่หรือผู้ทำงานในสำนักวิทยบริการไม่รู้ภาษามือทำให้บางครั้งเกิดปัญหาในการสื่อสาร ด้านทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่ตีพิมพ์ไม่มีคำบรรยายที่เป็นภาษามือ

3. ความต้องการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับ นักศึกษาพิการทางกายหรือเคลื่อนไหว ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านเทคโนโลยี สำหรับคนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านบริการ พบว่า มีความต้องการระดับมากที่สุดในด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ปัญหาอุปสรรคที่พบ คือ ผู้ให้บริการในห้องสมุดไม่ทราบถึงวิธีการให้บริการ ด้านอาคารสถานที่ไม่สามารถเข้าใช้บริการ ในส่วนที่ต้องการได้ด้วยตัวเอง

อนุชา ภูมิสิทธิพร (2550) การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาดังต่อไปนี้ ด้านส่วนตัว ด้านสังคมและด้านการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ศรีสุข สุจิระกุล (2551) ได้ศึกษาระดับความต้องการพื้นฐานที่เอื้อต่อการ การศึกษาของนักศึกษาพิการมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการ การศึกษาของนักศึกษาพิการตามประเภทของความพิการตามประเภทของความพิการ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสื่อ ด้านบริการ และด้านความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

1. ระดับความต้องการปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการ การศึกษาของนักศึกษาพิการทางการมองเห็น และพิการทางการได้ยิน ทุกด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเหมือนกันโดยเรียงลำดับ ความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสื่อ ด้านบริการ และด้าน ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา นักศึกษาพิการทางกายหรือทางการเคลื่อนไหวมีความต้องการ ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเรียงลำดับความต้องการดังนี้ ด้านสื่อ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและด้านบริการ

2. ระดับความต้องการปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการ การศึกษาของนักศึกษาพิการ จำแนกเป็นรายด้าน นักศึกษาพิการทั้ง 3 ประเภทมีความต้องการในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง เหมือนกัน มี 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ด้านบริการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ส่วนด้านสื่อ นักศึกษา มีความต้องการแตกต่างกัน คือ นักศึกษาพิการทางการมองเห็น ต้องการสื่อการเรียนการสอนจัดทำ

ในรูปแบบ VCD/MP3 นักศึกษาพิการทางการได้ยินต้องการสื่อ วัสดุทัศน ที่มีข้อความอธิบาย/สรุปเนื้อหา สลับกับการบรรยายภาษามือ

3. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาพิการ ทั้ง 3 ประเภท สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน ต้องการแผนที่บอกทางในมหาวิทยาลัย เป็นอักษรเบรลล์ มีรถบริการในมหาวิทยาลัย ที่จอดรถสำหรับนักศึกษาพิการ และผู้ช่วยเหลือ เพิ่มห้องน้ำ ทางลาด ลิฟต์ที่มีเสียงบอกชั้นหรืออักษรเบรลล์ และโรงอาหารสำหรับนักศึกษาพิการ ด้านพัฒนาอาชีพ ให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพเพื่อคนพิการงานรองรับนักศึกษาพิการที่สำเร็จ การศึกษา

สุธาพร ฉายะระถิ (2551) ปัญหาและความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

นุชจรี ลิ้มศรี และคณะ (2552) ปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการศึกษาของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระนคร พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการในการจัดการศึกษาของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ด้านผู้สอน พบว่า นักศึกษาต้องการให้ผู้สอนมีความรักและเอาใจใส่ นักศึกษามีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษาและมีความสามารถตรงตามรายวิชาที่สอน ด้านเนื้อหา พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในชีวิตรจริง ต้องการความทันสมัยและมีประโยชน์ ด้านวิธีสอน พบว่า นักศึกษาต้องการให้ช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนช้าและมีปัญหารวมทั้งส่งเสริม นักศึกษาที่เรียนดี เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในสิ่งที่เรียนและมีการฝึกให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม

วิไลวรรณ คงเหลือ (2552) ศึกษาความต้องการบริการสนับสนุนการศึกษา ที่มีความบกพร่องทางการร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่พบว่า ความต้องการบริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการร่างกาย ทั้ง 4 ด้าน จะเน้นไปที่สภาพแวดล้อมในการเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่ต่าง ๆ และบริการสาธารณะ มากกว่าความต้องการบริการสนับสนุนด้านการบริการวิชาการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน การสอนและยังมีความต้องการบริการสนับสนุนเรื่องการจัดห้องเรียนและตารางเรียนให้สะดวก ในการเรียนมากขึ้น

วราพันธ์ มุ่งวิชา และจุฬารัตน์ ตันติประสงค์ (2552) ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาและ

ด้านวิธีสอนมีปัญหาน้อย สำหรับด้านการวัดและการประเมินผล การจัดการเรียนการสอน อาคาร สถานที่และสื่อที่ศนุปรกรณ์มีปัญหาปานกลาง

ปาริชาติ เนินทอง และเจษณี บุตรดำ (2555) การศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า นักศึกษามีปัญหาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความต้องการการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง